



Compostul (ghid informativ)

Proiectul „Acționăm eco prin inovație”



PORTAL EDUCAȚIONAL E-LEARNING ÎN AGRICULTURA ECOLOGICĂ

STUDII



MOVCA.MD

Zeci de experți la un click distanță

+373 78 228 877

www.studii.movca.md



Primește
certificat



Instruire
online



Adresează
întrebări



Experți
calificați



1

Ce este compostul

Definiție

Compostul este rezultatul unui proces organic prin care, în condiții controlate, reziduurile organice sunt transformate într-un produs stabil datorită microorganismelor precum bacteriile, ciupercile și lumbricidele (râmele).

Compostul, administrat pe sol, va îmbunătăți nivelul materiei organice.



Sursa de materie primă

Ceea ce puteți pune în compostul dvs. va depinde oarecum de tipul de microorganisme de care dispuneți. În plus, există câteva reguli generale care se aplică. Materialele care pot fi compostate sunt fie pe bază de carbon (C), fie de azot (N), în cantități diferite. Secretul unei grămezi de compost de calitate este menținerea unui echilibru de lucru între aceste două elemente (C:N).

Pot fi utilizate:

- *Deșeuri menajere* din gospodăriile casnice: resturi de alimente (coji de cartofi, coji de fructe, legume și fructe care sunt alterate, pâine veche, coji de ouă); resturi obținute în urma prelucrării strugurilor și a fructelor (miez de fructe, pielețe, coji de nuci); zațul de cafea; pliculețe de ceai; flori ofilite.
- *Deșeuri din grădină*: iarbă; vreji de la legume după recoltare (roșii, ardei etc.); buruieni; crenguțe și bucăți de lemn mărunțite; frunze; tulpini de porumb mărunțite.
- *Deșeuri de la animale*: gunoi de grajd; paie; resturi de furaje (fân vechi, lucernă etc.).



NU pot fi utilizate ca materie primă:

- Carnea, oasele, pietrele, plasticul, ceea ce este vopsit sau cutii din tinichea (cutii de conservă).
- **N.B.** hârtia ruptă în bucăți poate fi utilizată pentru compostare, cu excepția hârtiei lucioase și colorate!!



2

De ce să compostezi?

Scopul principal al compostării este reciclarea resturilor organice, fără valoare, într-un fertilizant organic de înaltă valoare - compostul.

Aceasta înseamnă că deșeurile care sunt arse sau aruncate, pot fi schimbate prin compostare într-un produs valoros.

- **De reținut: sursa de materie primă este gratuită!**

Ca sursă de materie primă se disting trei categorii principale de deșeuri - menajere, vegetale de la grădinărit și de origine animalieră, ce reprezintă o sursă gratuită pentru obținerea celui mai bun îngrășământ ecologic.

- **De reținut: efectul compostului este de lungă durată!**

Pe lângă faptul că aduce un șir de beneficii solului și ajută ca plantele să crească mai sănătos, compostul reduce necesitatea utilizării fertilizanților chimici. Administrarea compostului este benefică pentru dezvoltarea rădăcinii plantelor. Mai mult decât atât, ajută la echilibrarea pH-ului și reglează temperatura solului.

- Datorită compostării, se reduce cantitatea deșeurilor care ajung la gunoști, precum și poluarea apei și a solului. Arderea deșeurilor duce la poluarea aerului atmosferic, însă ar fi mult mai bine ca aceste deșeuri, după ce trec prin procesul de compostare, să fie administrate în sol.

3

Combinăm materialele verzi și brune pentru pregătirea compostului

Pentru a pregăti propriul compost, așteptați până adunați materiale suficiente, pentru a face o grămadă de aproximativ un metru înălțime. În continuare, va trebui să combinați materialele verzi (care conțin apă, cele umede) cu cele uscate, brune. Materialele „brune” includ resturi de plante uscate, frunze căzute, ramuri de copac mărunțite, carton sau ziere, fân sau paie și așchii de lemn, care vor adăuga carbon. Materialele „verzi” includ resturi menajere din bucătărie, zaț de cafea, bălegar și iarbă proaspăt cosită, care adaugă azot. Pentru a obține cele mai bune rezultate, începeți să faceți amestecul pentru compost prin adăugarea a trei părți de material brun și o parte de material verde. Dacă amestecul dumneavoastră pentru compost arată prea umed și miroase, adăugați mai mult material brun sau amestecați mai des, pentru a reduce umiditatea. Iar dacă arată extrem de brun și uscat, adăugați mai mult material verde și apă pentru a-l umecta.



Procesul de compostare

În procesul de compostare se disting trei etape importante:

- 1) **etapa fierbinte** - începe după pregătirea grămezii de compost și durează 1-2 săptămâni. În această fază are loc creșterea temperaturii în interiorul grămezii până la 60-70°C. În lipsa sau insuficiența aerului în grămadă, are loc scăderea temperaturii.
- 2) **etapa de răcire** - începe prin micșorarea treptată a temperaturii compostului, ajungând la 50-40°C, și în final la 30-20°C. Faza durează între 1-2 luni sau chiar un an, în funcție de cât de des este amestecat și dacă folosiți sau nu o mașină de compostat. Cu cât îl amestecați mai des, cu atât etapa de răcire va decurge mai repede.
- 3) **etapa de maturare** - începe după ce temperatura compostului se stabilizează în limitele 15-25°C.

Dintr-o tonă de deșeuri, se obține în medie 0,7 tone de compost.

Odată ce compostul a fost format, fiind un produs stabil, puteți să-l utilizați oricând este necesar. Administrarea compostului reduce foarte mult cantitatea de fertilizanți chimici, dacă îi folosiți.

Nevoia de fertilizare, în medie: 0.3 - 1 kg de compost pentru 1m² <=> 3 - 10 tone/ha.



4

Beneficiile

Beneficii pentru gospodării

- În urma procesului de compostare, gospodăriile obțin ca rezultat compost, pentru a fi utilizat în grădină sau în seră cu scopul fertilizării solului. De asemenea, acest compost poate fi administrat în jurul pomilor fructiferi. Aceasta este o fertilizare organică a solului, utilizând acest îngrășământ organic nu este necesară administrarea fertilizanților chimici. Astfel, se economisesc resurse financiare pentru fertilizare, calitatea solului se va îmbunătăți pas cu pas, inclusiv calitatea fructelor și legumelor va fi mai bună, și după câțiva ani riscul apariției bolilor la legume și fructe se va diminua. De asemenea, riscul apariției secetei se va reduce datorită faptului că compostul îmbunătățește capacitatea de înmagazinare a apei în sol. În general, cantitatea și calitatea produselor vor fi mai bune.



- Deprinderea de a separa în acest mod deșeurile organice va crea premise și motivația de a separa ulterior și alte categorii de deșeuri: plastic, sticlă, deșeuri de construcții.

Beneficii pentru fermieri

- Produsul de bază pe care agricultorii îl pot utiliza pentru compost este gunoiul de grajd de la animale. Amestecând acest gunoi de grajd cu deșeuri menajere și de grădină, calitatea compostului va crește în ceea ce privește conținutul elementelor nutritive: N, P₂O₅, K₂O, Fe, Zn etc.
- Prin utilizarea diferitor tipuri de materiale organice în compost, procesul de compostare va fi mai eficient, cu un număr mai mare de microorganisme. Astfel veți obține un compost cu miros plăcut, ce poate fi distribuit pe câmpuri.

Beneficii pentru localitate

Pe lângă beneficiile pe care le poate aduce culturilor din grădini, practica transformării naturale a materialelor biodegradabile într-un astfel de fertilizant salvează considerabil spațiul rural și urban de suprafețele de gunoiști, dar și reduce poluarea mediului cu dioxid de carbon, care este emanat la arderea acestor deșeuri. Totodată, se va reduce semnificativ poluarea solului și a pânzei de apă freatică.

În jurul gospodăriilor localnicilor vor fi mai puține deșeuri menajere, fapt ce va crea un aspect estetic mai bun, și vor dispărea problemele generate de așa dăunători ca șobolanii și șoarecii.





Acest Ghid informativ a fost editat în cadrul proiectului „Acționăm eco prin inovație”, finanțat de Programul de Granturi Mici (SGP) al Facilității Globale de Mediu (GEF) prin intermediul PNUD Moldova, implementat de People in Need Moldova în parteneriat cu Asociația Patronală Alianța Lanțului Valoric în Agricultură Ecologică din Moldova (MOVCA) și cooperativa producătorilor ecologici „Ecoferm”.

Atenție: Dacă aveți comentarii, plângeri, sugestii privind activitatea echipei *People in Need Moldova* sau doriți să vă exprimați opinia despre activitățile organizației în localitatea natală, puteți apela la numărul de telefon

+373 60 98 99 05 sau prin e-mail la **cfrm.moldova@peopleinneed.cz**.

Toate apelurile și mesajele vor fi tratate **confidențial!**